

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **L. H.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2016, č. j. 4994-2/2016-900000-304.7, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2016, č. j. 51 A 14/2016 – 9,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce napadl v záhlaví označené rozhodnutí žalovaného podáním datovaným dne 26. 3. 2016, odeslaným prostřednictvím elektronické pošty z e-mailové adresy X a doručeným Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) dne 29. 3. 2016. Usnesením ze dne 5. 4. 2016, č. j. 51 A 14/2016 – 6, vyzval krajský soud žalobce k zaplacení soudního poplatku ve výši 3000 Kč a k zaslání plné moci udělené zástupci žalobce; žalobce soudní poplatek uhradil dne 12. 4. 2016.

[2] Krajský soud poté vydal v záhlaví uvedené usnesení (dále jen „napadené usnesení“), jímž žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), s odůvodněním, že elektronická pošta ani její příloha (ve formátu pdf) označená jako žaloba nebyly podepsány uznávaným elektronickým podpisem. S odkazem na § 37 odst. 2 s. ř. s. krajský soud konstatoval, že jelikož podání ze dne 26. 3. 2016 nebylo do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu, ani nebyl předložen jeho originál (např. v elektronické formě s elektronickým podpisem), nemělo k němu být přihlíženo. Krajský soud nicméně podání ze dne 26. 3. 2016 považoval za návrh a počal ve věci činit úkony. Za takové situace bylo jediným možným postupem odmítnutí podání pro nesplnění podmínek řízení. V tomto kontextu krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 1 Afs 133/2006 – 48. Uhrazený soudní poplatek vrátil žalobci podle § 10 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti napadenému usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť se domníval, že jeho podání (žaloba) nemělo být odmítnuto, přestože bylo krajskému soudu zasláno pouze e-mailem. Stěžovatel vycházel z toho, že bylo-li řízení před krajským soudem zahájeno, mohlo tak dojít pouze na základě návrhu. Pokud krajský soud ve věci jednal, jakoby podání žaloby bylo řádné, došlo tím ke konvalidaci vadného podání, a tudíž se nelze dovolávat nesprávné formy. Krajský soud svým postupem vyjádřil vůli akceptovat žalobcovo podání, a proto nemohl později konstatovat, že nebylo řádné a včas učiněno, neboť by tím narušil princip právní jistoty jakožto jeden ze základních znaků právního státu. Postup orgánů veřejné moci musí být předvídatelný a v souladu s cíli zákonných úprav. Pokud soud aprobejue svým jednáním určitý právní stav, byť postavený na vadném podání, fakticky tím vadu zhojí (konvaliduje). Zásada legitimního očekávání dle stěžovatele vyžaduje nejen to, aby při rozhodování skutkově obdobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, ale také to, aby orgány veřejné moci jednaly tak, jak prve explicitně či konkludentně stanovily. Pokud tedy krajský soud přiznal stěžovateli podání (návrhu) právní účinky, byl povinen pokračovat v řízení a rozhodnout o žalobě.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že krajský soud neměl ke stěžovateli podání vůbec přihlídnout, a učinil-li tak, bylo namíste „návrh“ odmítnout. V tomto ohledu pokládal žalovaný krajským soudem citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 133/2006 – 48 za přesvědčivý a dodal, že podle § 103 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s. přihlíží soud kdykoliv za řízení k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé. Pokud by krajský soud v posuzované věci jednal a rozhodl o stěžovateli podání rozsudkem, zatížil by dle žalovaného své rozhodnutí vadou zmatečnosti [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Ke stěžovatelem tvrzené konvalidaci „vady“ podání žalovaný především podotkl, že stěžovateli podání od počátku vůbec neexistuje - není tedy jednáním vadným, které by bylo možno dodatečně zhojit. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou neshledal.

[7] Podle § 37 odst. 2 s. ř. s. *podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřiblíží.*

[8] Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že jestliže žalobce zaslal žalobu elektronicky bez ověřeného podpisu a ve lhůtě tří dnů ji nepotvrdil písemným originálem, soud k ní neměl přihlédnout, řízení o ní neměl vůbec zahajovat, neboť slovy § 32 s. ř. s. žádný návrh soudu nedošel. Pokud však krajský soud o takovém „podání“ řízení zahájil, jediným možným postupem je, aby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ono „podání“ odmítl, neboť nejsou splněny podmínky řízení - nebyl podán návrh na jeho zahájení - a tato vada je neodstranitelná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 1 Afs 133/2006 – 48, nebo usnesení ze dne 8. 6. 2016, č. j. Nad 131/2016 – 47; a obdobně také usnesení ze dne 8. 4. 2010, č. j. 4 Ads 33/2010 – 198, a ze dne 21. 9. 2011, č. j. 3 Ads 125/2011 – 36, v nichž byla řešena tato otázka ve vztahu ke kasační stížnosti).

[9] V souzené věci není sporu o tom, že stěžovatelovo podání ze dne 26. 3. 2016, doručené krajskému soudu elektronicky dne 29. 3. 2016, bylo podáním obsahujícím úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem. Taktéž není rozporováno, že toto podání nebylo učiněno v zákonem stanovené formě, neboť nebylo elektronicky podepsáno ani do tří dnů doplněno v souladu s citovaným ustanovením. K takovému podání tedy krajský soud v souladu s § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s. vůbec neměl přihlížet. Přestože krajský soud v rozporu s tímto ustanovením učinil ve věci úkon, byl jeho následný postup, kdy podání ze dne 26. 3. 2016 usnesením odmítl, zcela v souladu se shora citovanou ustálenou judikaturou zdejšího soudu, a nelze mu ničeho vytknout.

[10] Ke stěžovatelovu tvrzení, že „došlo ke konvalidaci vadného podání“ ve chvíli, kdy krajský soud jednal, jakoby podání žaloby bylo řádné, Nejvyšší správní soud konstatuje, že s takovým „podáním“, jaké ve věci učinil stěžovatel (tj. elektronické podání, jež nebylo podepsáno ani ve třídenní lhůtě doplněno), spojuje soudní řád správní fikci neexistence. Ačkoliv tedy stěžovatel ve skutečnosti procesně jednal, zákon krajskému soudu ukládal, aby postupoval, jako by procesní jednání učiněno nebylo. Šlo o ze zákona neexistující

procesní jednání, které nemělo vyvolávat žádné procesní následky a o němž nemělo být rozhodováno. Konvalidace neexistujícího jednání tak nepřipadala v úvahu.

[11] Pokud jde o argumentaci právní jistotou a zásadou legitimního očekávání, znění § 37 odst. 2 s. ř. s. nenechává žádný prostor pro pochybnosti ohledně toho, zda lze zahájit soudní řízení na základě „podání“, jež nebylo učiněno v předepsané formě. Stěžovatel, zastoupen advokátem (nepochybně znalým procesních předpisů), se tak nemohl oprávněně domnívat, že krajský soud postupoval správně, když stěžovateli v reakci na jeho „podání“ zaslal soudní výzvu. Následné ukončení řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak nelze mít za překvapivé, tím méně pak nezákonné, a to tím spíše v situaci, kdy odmítnutí podání nepředcházelo dlouhé trvání soudního řízení (krajský soud stěžovateli pouze nesprávně zaslal výzvu k zaplacení soudního poplatku a doložení plné moci; žádný z účastníků však dosud nebyl poučen o složení senátu, ve věci nebylo nařízeno jednání, účastníci nebyli vyzváni, aby vzájemně reagovali na svá podání apod.).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[12] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný žalovaný vznik nákladů řízení o kasační stížnosti netvrdil a ani ze spisu Nejvyššího správního soudu neplyne, že by mu nějaké náklady nad rámec jeho běžné činnosti vznikly, proto mu právo na jejich náhradu nemohlo být přiznáno.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu